DERS KUTUSU
DERSKUTUSU.COM

ÇALIŞMA KÂĞIDI CEVAPLI

12. Sınıf · Türk Dili ve Edebiyatı · 8. Hafta

Ad Soyad: _____
Sınıf / No: _____
Tarih: _____

Hikâye Yazma Uygulamaları, Küçürek (Minimal) Hikâye Kurgulama ve Hikâye Sunumu / Dramatizasyonu

Hikâye yazma sürecinde yapı unsurlarını (olay örgüsü, kişiler, mekân, zaman), bakış açısını ve modern anlatım tekniklerini uygular. · Küçürek (minimal) hikâyenin az sözle yoğun anlam üretme, imge ve açık uçluluk ilkelerini kavrayarak özgün kurgular oluşturur. · Edebî bir hikâyeyi dramatize etme (canlandırma) ve hikâye yazarını tanıtan etkili bir sözlü sunum yapma ilkelerini açıklar.

HATIRLAYALIM

- Hikâye kurgulanırken dört temel yapı unsuru (olay örgüsü, kişiler, mekân, zaman) ile bakış açısı ve anlatım teknikleri (iç konuşma, bilinç akışı, geriye dönüş) planlanır.
- Küçürek (minimal) hikâyede klasik serim-düğüm-çözüm ve uzun betimlemeler bulunmaz; az sözle yoğun anlam üretilir ve sonu okura bırakılır (Ferit Edgü, Hulki Aktunç).
- Dramatizasyon öyküyü diyalog, jest, mimik ve doğaçlamayla sahnede canlandırmaktır; sözlü sunumda ise göz teması, beden dili ve akıcı üslup esastır.

1 EŞLEŞTİRME

Hikâye türlerini, anlatım yöntemlerini ve Cumhuriyet Dönemi yazarlarımızı açıklamalarıyla eşleştiriniz.

Küçürek Hikâye	Dramatizasyon	Ferit Edgü	Orhan Duru
Az sözle yoğun anlam	Sahneye uyarlama	Çığlık · Bir Gemide	"Bilim kurgu" mucidi

b 1. Küçürek (Minimal) Hikâye	a) Hikâyeyi diyalog, jest, mimik ve hareketlerle sahne oyununa dönüştürme
a 2. Dramatizasyon	b) Serim-düğüm-çözüm içermeyen, az sözle yoğun anlam üreten çok kısa öykü
c 3. Ferit Edgü	c) Kaçkınlar, Bir Gemide, Çığlık ve Doğu Öyküleri ile tanınan modernist yazar

2 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Hikâye yazımı, küçürek hikâye ve dramatizasyonla ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

4 Yapı Unsuru	Aktif Okur	Sevim Burak	Akıcı Sunum
Olay·Kişi·Mekân·Zaman	Boşlukları tamamlar	Yanık Saraylar	Gereksiz seslerden kaçın

	D	Y
Hikâyenin dört temel yapı unsuru olay örgüsü, kişiler, mekân ve zamandır.	✓	
Küçürek hikâyede yazar her ayrıntıyı açıklar, okurun düşüneceği hiçbir boşluk bırakmaz.		✓
Yanık Saraylar, Afrika Dansı ve Sedef Kakmalı Ev adlı öykü kitapları Sevim Burak'a aittir.	✓	
Sunum sırasında cümle aralarında sık sık 'ıı, eee, şey' seslerini kullanmak akıcılığı artırır.		✓

3 ÇOKTAN SEÇMELİ

Görseldeki küçürek (minimal) hikâye kurgulama ilkeleriyle ilgili aşağıdaki ifadelerden hangisi yanlıştır?

KÜÇÜREK (MİNİMAL) HİKÂYE KURGULAMA İLKELERİ

Yoğunluk & İmge	Kesit Anlatımı	Açık Uçlu Bitiş
Uzun betimleme yoktur	Serim-düğüm-çözüm yok	Okur zihinde tamamlar

(A) Kişi ve mekân ayrıntıları sayfalarca uzun uzadıya betimlenir.
(B) Hacim olarak çok kısa olmasına rağmen yoğun ve derin anlam taşır.
(C) Klasik öyküdeki serim, düğüm ve çözüm bölümlerine yer verilmez.
(D) Anlam boşluklarını tamamlama görevi aktif biçimde okura bırakılır.

4 KISA CEVAP

Modern hikâye kurgusunda kullanılan 'iç konuşma (iç monolog)' ile 'bilinç akışı' teknikleri arasındaki temel fark nedir?

MODERN ANLATIM TEKNİKLERİ · İÇ KONUŞMA VE BİLİNÇ AKIŞI

Konuşma (İç Monolog): Kurallı, mantıklı cümlelerle kendi kendisiyle konuşm

Bilinç Akışı: Mantıksal bağ olmadan, serbest çağrışımlarla kopuk zihin akışı

İç konuşmada kahraman kurallı ve mantıklı cümlelerle düşünür.

5 ŞİFRELİ KELİME

İpuçlarına karşılık gelen kavramları yazarak anahtar kelimeyi bulunuz.

Çok kısa, yoğun anlamlı ve açık uçlu modern hikâye türü (7 harf)	K Ü Ç Ü R E K
Küçürek hikâyede az sözle derin anlam üretmek için kullanılan sembolik tasarım (4 harf)	İ M G E
Kurmaca metinde belirli bir toplumsal özelliği temsil eden tek boyutlu kişi (3 harf)	T İ P

Turuncu kutulardaki harfler yukarıdan aşağıya:

KMP

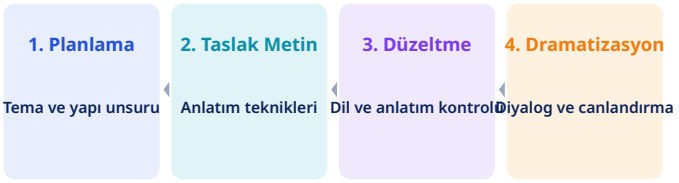
6 TABLOYU TAMAMLA

Cumhuriyet Dönemi modern Türk hikâyeciliğinde öne çıkan yazarlarımızı ve başlıca hikâye yapıtlarını tabloda tamamlayınız.

Cumhuriyet Dönemi Yazarı	Edebî Yönelimi / Özelliği	Başlıca Hikâye Yapıtları
Oğuz Atay	Modernist / Postmodern kurgu ve ironi	Korkuyu Beklerken
Rasim Özdenören	Bireyin yabancılaşması ve değer çatışması	Hastalar ve Işıklar, Çözülme, Çok Sesli Bir Ölüm
Tomris Uyar	Modernist öykü ve küçürek kurgu	İpek ve Bakır, Ödeşmeler, Yürekte Bukağı
Nezihe Meriç	Bilinç akışı ve iç konuşma tekniği	Bozbulanık, Topal Koşma, Menekşeli Bilinç

7 SIRALAMA

Görseldeki özgün bir hikâye yazma ve sahnede dramatize etme sürecinin aşamalarını baştan sona sıralayınız.

3 Metni yazım, noktalama ve anlatım bütünlüğü açısından düzeltip son hâlini vermek

1 Hikâyenin temasını, çatışmasını, yapı unsurlarını ve bakış açısını planlamak

2 Anlatım tekniklerini (geriye dönüş, iç konuşma vb.) kullanarak taslak metni yazmak

4 Anlatma bölümlerini diyalog ve sahne yönergesine çevirerek sınıfta dramatize etmek

8 BOŞLUK DOLDURMA

Cümlelerdeki boşlukları kutudaki kavramlarla tamamlayınız.

HİKÂYE TEKNİKLERİ VE CUMHURİYET DÖNEMİ TEMSİLCİLERİ

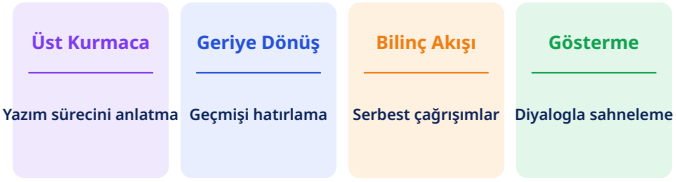
Geriye Dönüş	Dramatizasyon	Rasim Özdenören
Zamanı geriye sarma	Doğal jest ve diyalog	Çok Sesli Bir Ölüm

dramatizasyon · montaj · geriye dönüş · Rasim Özdenören

1. Hikâyede zaman akışını durdurarak karakterin geçmişini hatırlamasına __geriye dönüş__ tekniği denir.
2. Bir hikâyeyi sahneye uyarlayarak doğal davranış ve diyaloglarla canlandırmaya __dramatizasyon__ denir.
3. Hastalar ve Işıklar ile Çok Sesli Bir Ölüm adlı hikâye yapıtları __Rasim Özdenören__ tarafından yazılmıştır.

9 ÇOKTAN SEÇMELİ

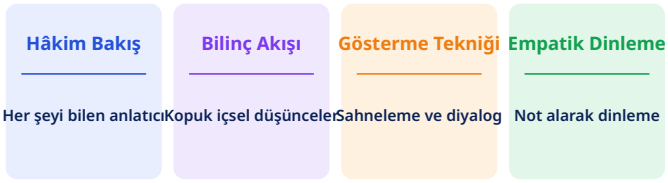
Görseldeki anlatım tekniklerinden hangisi, yazarın hikâyenin yazılış sürecini kurgunun bir parçası hâline getirerek okurla paylaşmasıdır?

A Üst kurmaca
B Geriye dönüş (Flashback)
C Bilinç akışı
D Özetleme

10 EŞLEŞTİRME

Sözlü iletişim, sunum ve hikâye kurgusu kavramlarını açıklamalarıyla eşleştiriniz.

C 1. İlahi (Hâkim) Bakış Açısı
a 2. Bilinç Akışı Tekniği
b 3. Gösterme (Sahneleme)

a) Zihindeki dağınık düşüncelerin serbest çağrışımlarla kuralsız aktarılması
b) Olayların anlatıcı aracılığı olmadan doğrudan diyaloglarla canlandırılması
c) Anlatıcının kahramanların zihninden ve kalbinden geçen her şeyi bilmesi

11 DOĞRU MU, YANLIŞ MI?

Cumhuriyet Dönemi hikâyeciliği ve sunum ilkeleriyle ilgili ifadelerden doğru olanlara D, yanlış olanlara Y yazınız.

	D	Y
Orhan Duru, İngilizce 'science fiction' karşılığında Türkçede 'bilim kurgu' sözünü ilk kullanan yazardır.	✓	
Ferit Edgü, Hulki Aktunç ve Necati Tosuner edebiyatımızda küçürek hikâyenin önemli temsilcileridir.	✓	
Sözlü sunum sırasında konuşmacı slayt ekranına dönerek metni kelimesi kelimesine okumalıdır.		✓
Dramatizasyon çalışmasında oyuncular metnin ruhuna uygun biçimde doğaçlama yapabilirler.	✓	

12 AÇIK UÇLU · DÜŞÜN

Bir hikâyeyi sınıfta dramatize ederken üçüncü kişi ağzından yazılmış ruhsal betimlemeler sahneye nasıl aktarılır?

Uzun ruhsal tasvirler doğrudan okunmaz.

derskutusu.com · © Ders Kutusu · Tüm hakları saklıdır.